

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2020 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący sędzia Marek Szcześniak

Protokolant sekr.sądowy Karol Kotoński

Po rozpoznaniu w dniu 28 października 2020 r. w Toruniu.

przy udziale -

sprawy z powództwa mał. K. P. działającej przez ojca Z. P.

przeciwko S. P.

o alimenty

I. zasądza od pozwanej S. P. alimenty na rzecz małoletniej K. P. w kwocie 250 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie poczynając od dnia 4.06.2019r. płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, do rąk ojca małoletniej Z. P., z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat,

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. nie obciąża pozwanej S. P. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz małoletniej K. P.,

IV. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu na rzecz adwokata W. W. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) plus stawka podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej S. P. z urzędu,

V. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu;

VI. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 415/19

UZASADNIENIE

Z. P. działając w imieniu mał. K. P. wniósł w dniu 4.06.2019r. pozew przeciwko S. P. domagając się – po sprecyzowaniu stanowiska w piśmie procesowym z dnia 2.12.2019 r. (k.98) i na rozprawie w dniu 7.02.2020 r. (k. 104) –zasądzenia alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie, poczynając od dnia wniesienia pozwu, płatnych z góry do dnia 10-tego każdego miesiąca do rąk ojca małoletniej, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności.

W uzasadnieniu wskazano m.in., że wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie I C 1869/16 nałożony został na Z. P. obowiązek świadczenia alimentów na rzecz małoletniej K. P. w kwocie po 800 zł miesięcznie płatnych do rąk matki małoletniej S. P.. Pomiędzy rodzicami małoletniej toczyło się postępowanie przed Sądem Rejonowym w Toruniu w sprawie III Nsm 1041/17 o zmianę wyroku rozwodowego w części dotyczącej władzy rodzicielskiej. Prawomocnym postanowieniem z dnia 5 lutego 2019 r. Sąd Rejonowy w Toruniu zmienił wyrok

rozwodowy w ten sposób, że powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej obojgu rodzicom i ustalił stałe miejsce pobytu małoletniej K. P. przy ojcu.

Od września 2018 r. małoletnia K. P. mieszka z ojcem, który łoży na jej utrzymanie. Pozwana nie dokłada się do kosztów utrzymania małoletniej córki. Z. P. otrzymuje emeryturę wojskową w wysokości ok. (...) zł netto miesięcznie, a ponadto pracuje jako kierowca-magazynier. Ojciec małoletniej mieszka razem z małoletnią w mieszkaniu stanowiącym jego własność. Na zakup mieszkania zaciągnął kredyt hipoteczny. Ojciec małoletniej określa koszt utrzymania małoletniej na kwotę ok. 1.506 zł miesięcznie. (k.3-5)

Pozwana S. P. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości wskazując m.in., że jest w trudnej sytuacji i znajduje się w niedostatku. W czasie trwania małżeństwa nie pracowała i zajmowała się wychowaniem dzieci oraz gospodarstwem domowym. Obecnie czyni zabiegi o doksztalcenie się i odnalezienie w nowej sytuacji życiowej, próbuje wydzwignąć się z depresji po rozwodzie i opuszczeniu jej przez męża. Odzież dla siebie kupuje w sklepach z używanymi rzeczami lub otrzymuje od koleżanek i starszej córki. (k.93-94)

Sąd ustalił co następuje

Małoletnia K. P. urodziła się w dniu (...) r. i jest dzieckiem S. P. i Z. P..

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie I C 1869/16 rozwiązano małżeństwo rodziców małoletniej przez rozwód. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią K. P. powierzono obojgu rodzicom, z ustaleniem iż miejscem pobytu małoletniej będzie każdorazowo miejsce zamieszkania matki. Na Z. P. nałożono obowiązek płacenia alimentów na rzecz małoletniej w kwocie po 800zł miesięcznie, płatne do rąk matki S. P..

Wówczas rodzice małoletniej mieszkali razem. S. P. była osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, a Z. P. przebywał na emeryturze wojskowej w wysokości ok. 2.400 zł netto miesięcznie z tym, że w związku z przejściem na emeryturę w 2016r. otrzymał świadczenia w wysokości łącznie ok. 70.000 zł netto.

(dowód: akta sprawy I C 1869/16 SO w Toruniu k. 2-31, 36-38, 58-62, 70-72, 79-88)

Prawomocnym postanowieniem z dnia 5 lutego 2019 r. wydanym w sprawie III RNsm 1041/17 Sąd Rejonowy w Toruniu zmienił w/w wyrok rozwodowy w ten sposób, że powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej obojgu rodzicom i ustalił stałe miejsce pobytu małoletniej K. P. przy ojcu.

(dowód: odpis postanowienia k. 10-11)

Wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2020 r. w sprawie III RC 823/19 Sądu Rejonowego w Toruniu zmieniono w/w wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu w sprawie I C 1869/16 w ten sposób, że w miejsce alimentów należnych małoletniej K. od Z. P. w kwocie 800 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki S. P., to zobowiązano Z. P. do ponoszenia osobistych starań o utrzymanie i wychowanie małoletniej K. P..

(dowód: odpis protokołu rozprawy z dnia 24.08.2020 r. k.141-142)

Z. P. przebywa na emeryturze. Otrzymuje emeryturę wojskową wynoszącą w 2019r. ok. (...) zł netto miesięcznie, a w 2020r. ok. (...) zł netto miesięcznie. W kwietniu 2020 r. uzyskał dodatkową tzw. 13 emeryturę i do wypłaty otrzymał wówczas łącznie ok. (...) zł netto.

Dodatkowo pracuje w spółce (...) jako kierowca-magazynier. Wynagrodzenie otrzymuje na swoje konto bankowe i w czasie luty-lipiec 2019r. zarabiał ok. (...) zł netto miesięcznie, a w czasie od sierpnia 2019r. do sierpnia 2020r. zarabiał przeciętnie ok. (...) zł netto miesięcznie.

Od lata 2020r. pozostała część wynagrodzenia za pracę Z. P. w spółce (...) wpływa na konto bankowe małoletniej K. P. i jest to kwota ok. 1.000 zł netto miesięcznie. Kwota ta stanowi tzw. kieszonkowe dla małoletniej od jej ojca, którą małoletnia samodzielnie przeznacza na swoje wydatki np. na zakup odzieży czy opłaty za telefon komórkowy.

Ojciec małoletniej mieszka razem z córką K.. Prowadzą wspólny budżet domowy.

Z. P. spłaca kredyt hipoteczny zaciągnięty na kupno mieszkania. Miesięczna rata wynosi ok. 750 zł. Dodatkowo płaci raty ubezpieczenia na życie, które stanowiło warunek uzyskania kredytu, w wysokości 153 zł miesięcznie. Opłata za mieszkanie wynosi ponad 400 zł miesięcznie, a za media ok. 90 zł miesięcznie.

Małoletnia K. P. korzysta z korepetycji z chemii, które opłaca starsza siostra małoletniej M. Ś. i jest to wydatek 100 zł tygodniowo. Ojciec małoletniej zapisał córkę K. na kurs języka angielskiego, za opłatą roczną (...) zł.

Małoletnia jest zdrowa. Kontrolnie uczęszcza do ortopedy na NFZ. Korzysta także z wizyt u okulisty, ze względu na odległe terminy wizyt, korzysta z usług prywatnych. Ostatni raz była w zeszłym roku, kolejny termin wizyty przypadła na 15.10.2020r. Opłata za wizytę wynosi ok. 140-150 zł. Małoletnia nosi okulary, ostatnio wymienione rok temu.

W okresie wiosny 2019 r. małoletnia była na majówce z starszą siostrą w P.. Za wyjazd i pobyt płaciła wówczas starsza siostra małoletniej.

Ojciec małoletniej wskazał kwotę ok. 1.506 zł miesięcznie jako szacowaną miesięczną kwotę utrzymania małoletniej. Na kwotę tę składają się: część opłaty za prąd ok. 35 zł, część opłaty za czynsz do spółdzielni 186 zł, część opłaty za Internet i media 43 zł, żywność 450 zł, odzież 170 zł, obuwiu 100 zł, środki higieny osobistej 80 zł, rozrywki, atrakcje (kino, restauracja, basen) łącznie 100 zł, przybory szkolne 77 zł, bilety (...) 20 zł, korepetycje 50 zł, telefon 25 zł, wycieczki i wyjazdy 50 zł, soczewki 40 zł, okulary 20 zł, okulista 10 zł.

Z. P. pobiera na małoletnią K. P. świadczenie wychowawcze 500 zł miesięcznie z programu (...).

(okoliczności bezsporne k.3-4,13-27,135-138)

(dowód: zaświadczenie o dochodach k.59-60, 132-134,

zeznania świadka M. Ś. k. 104-105

zeznania Z. P. k.139-140)

S. P. pracuje na podstawie umowy o pracę (...). Jej średnie miesięczne wynagrodzenie w czasie wrzesień 2019r. - sierpień 2020r. wynosi ok. (...) zł netto. Pracuje w Przedszkolu Miejskim nr (...) w T. jako woźna-oddziałowa i pomoc przy nauczycielu. Rozpoczęła kurs na opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz kurs na opiekunkę dziecięcą, umowy kursów podpisała w dniu 13.08.2019r. Ukończyła część teoretyczną, nie skończyła części praktycznej ze względu na epidemię wirusa (...)2. Zaliczkę na kurs w wysokości 200 zł wpłaciła córka pozwanej M. Ś..

Otrzymała zasiłek dla bezrobotnych latem 2019r. w kwocie ok. 600 zł netto miesięcznie.

Bierze udział w grupowej terapii psychologicznej finansowanej ze środków NFZ w poradni R.. W marcu 2018 r. rozpoczęła indywidualną terapię psychologiczną, która trwała do września 2018 r. S. P. leczy się u hematologa, na wizyty uczęszcza co ok. 4 miesiące. Ponadto leczy się u okulisty, wizyty odbywają się raz na pół roku. Nosi okulary. W 2019 r. odbyła pięć odpłatnych wizyt u stomatologa.

Mieszka sama. Opłaty związane z mieszkaniem to czynsz ok. 500 zł miesięcznie, prąd ok. 70 zł miesięcznie, media ok. 70 zł miesięcznie, telefon 25 zł miesięcznie, dzierżawa garażu 70 zł miesięcznie.

S. P. nie ma oszczędności. Posiada samochód marki O. (...), rok produkcji (...). Odzież otrzymywała od córki oraz znajomych.

(okoliczności bezsporne k.37-42,92-97,118)

(dowód: decyzja o przyznaniu zasiłku dla bezrobotnych k.62

świadczenie pracy k.63

aneks do umowy o pracę k.64

umowy o kursy k.65-68

zaświadczenie z poradni stomatologicznej k.69

zaświadczenie o terapii psychologicznej k.70, 131,

faktury i rachunki k.71-74,80-91

dokumentacja medyczna k.75-79

zeznania świadka M. Ś. k. 104-105

zeznania świadka A. K. k.105-106

zeznania świadka M. M. k.106

zaświadczenie o wynagrodzeniu k.119-130

zeznania S. P. k.138-139)

Sąd w a ż y ł c o n a s t ę p u j e

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zeznań świadków i stron procesu, które uznano za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne i znalazły potwierdzenie, w odpowiednim zakresie, w stosownych dokumentach urzędowych i prywatnych, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie i innych pismach procesowych, oraz przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania stron, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Przepis art. 128 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowi, że obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

W myśl art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

W treści art. 135 kro uregulowano, że:

„§ 1. Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

§ 2. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

§ 3. Na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływają:

- 1) świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2016 r. poz. 169 i 195), podlegające zwrotowi przez zobowiązanego do alimentacji;
- 2) świadczenia, wydatki i inne środki finansowe związane z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 3) świadczenie wychowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2016r., poz. 195);
- 4) świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 114, z późn. zm.);
- 5) rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U. poz. 303).”

Zgodnie z w/w przepisami kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie a nie posiada majątku przynoszącego dochód, zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z jego rodziców, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych.

Oznacza to, że również pozwana powinna ponosić odpowiednią część wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem jej młodszej córki w postaci: zakupu wyżywienia, ubioru, wydatków dotyczących stanu zdrowia, oraz innych wydatków niezbędnych do jej prawidłowego rozwoju i wychowania.

Stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 9 listopada 1994r., sygn. akt III CZP 138/94, podstawę obliczenia wysokości alimentów stanowi dochód netto (a nie brutto) zobowiązanego (OSNC z 1995r. Nr 3, poz. 43, glosy aprobujące: Tadeusz Smoczyński OSP z 1995r., Nr 9, poz. 194, oraz Zdzisław Krzemiński „Monitor Prawniczy” z 1995r., Nr 4, str. 113).

Analiza materiału procesowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wskazuje, że w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanej znajduje się płacenie alimentów na rzecz małoletniej córki w wysokości po 250 zł miesięcznie.

W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę dochody pozwanej oraz jej wydatki, nie znajduje się ona w niedostatku. Zgodnie bowiem z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2000 r., I CKN 872/00 (Lex nr 530682) „W niedostatku znajduje się ten, kto nie może własnymi siłami zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb w całości lub w części; a usprawiedliwione potrzeby to takie, których zaspokojenie zapewni uprawnionemu normalne warunki bytowania, odpowiednie do jego stanu zdrowia i wieku”.

Ze swoich dochodów wynoszących ok. (...) zł netto miesięcznie pozwana jest w stanie finansować wydatki dotyczące jej potrzeb, a także płacić alimenty dla swojej młodszej córki.

Należy zaznaczyć, że kwota ok. 1.506 zł miesięcznie podawana przez ojca małoletniej oznacza koszty szacowane – a nie rzeczywiście ponoszone – na utrzymanie małoletniej.

Natomiast wydatki powyżej w/w kwoty 250 zł miesięcznie powinny być finansowane przez ojca małoletniej – jako drugiego z rodziców – albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnej sytuacji materialnej. Należy przy tym wskazać, że możliwości zarobkowe ojca małoletniej powódki są wyższe niż możliwości zarobkowe pozwanej.

Ustalając wysokość alimentów dla małoletniej córki należało uwzględnić fakt, że ojciec małoletniej osiąga miesięczne dochody w kwocie trzykrotnie wyższej od pozwanej. Dochody ojca małoletniej z emerytury i wynagrodzenia za pracę wynoszą łącznie ok. 5.500 zł netto miesięcznie. S. P. w okresie od września 2019 r. do sierpnia 2020 r. osiągnęła dochód w wysokości średnio ok. (...) zł netto miesięcznie.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 128, 133 § 1 i 135 kro orzeczono jak w punkcie I sentencji, zasądzając alimenty po 250 zł miesięcznie.

W pozostałej części powództwo zostało oddalone jako niezasadne, orzekając jak w punkcie II sentencji.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2012 r., III CZ 17/12 (LEX nr 1164739) stwierdzono, że „hipoteza przepisu art. 102 kpc, odwołująca się do występowania "wypadków szczególnie uzasadnionych", pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nie obciążania jej kosztami procesu.”

Natomiast pozwana, jak ustalono w toku niniejszego procesu, znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, pracuje obecnie na (...) i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie ok. (...) zł nettomiesięcznie.

Z tych względów na podstawie art. 102 kpc nie obciążono pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz strony powodowej, orzekając jak w punkcie III sentencji.

Wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu ustanowionego dla pozwanej (k.46 i k.49) przyznano na podstawie § 2, § 3, § 4 i § 10 ust. 1 pkt. 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jt. Dz U. z 2019r., poz. 18) orzekając jak w punkcie IV sentencji.

O kosztach sądowych orzeczono na mocy art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jt. Dz.U. z 2020r., poz. 755 ze zm.) w związku z art. 102 kpc w części dotyczącej pozwanej, a na mocy art. 113 ust. 2 i 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w pozostałym zakresie, rozstrzygając jak w punkcie V sentencji.

Rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie alimentów został nadany wyrokowi z urzędu na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc, o czym orzeczono w punkcie VI sentencji.